

*Тақырыбы: “Ұлы Жібек
жолының мәдениет
дамуындағы алатын орны”.*
10-класс

Мақсаты:

- Ұлы Жібек жолының пайда болуы және халықаралық қарым-қатынас пен мәдениеттің дамуындағы алытын орны туралы түсінік беру.*
- Қазақстан арқылы өтетін Ұлы Жібек жолының тармақтарын, Қазақстанның сауда экономикалық дамуындағы ықпалын көрсету.*

Сабақтың жоспары:

- *Ұлы Жібек жолының пайда болу тарихы.*
- *Ұлы Жібек жолындағы сауданың шаруашылықтың дамуына тигізген әсері.*
- *Ұлы Жібек долының халықаралық мәдениеттегі, халықаралық қарым-қатынастағы тарихи маңызы.*
- *Қазақстан аумағындағы Ұлы Жібек жолының тармақтары*
- *Жібек жолының әлеуметтік-экономикалық маңызы.*

I топ

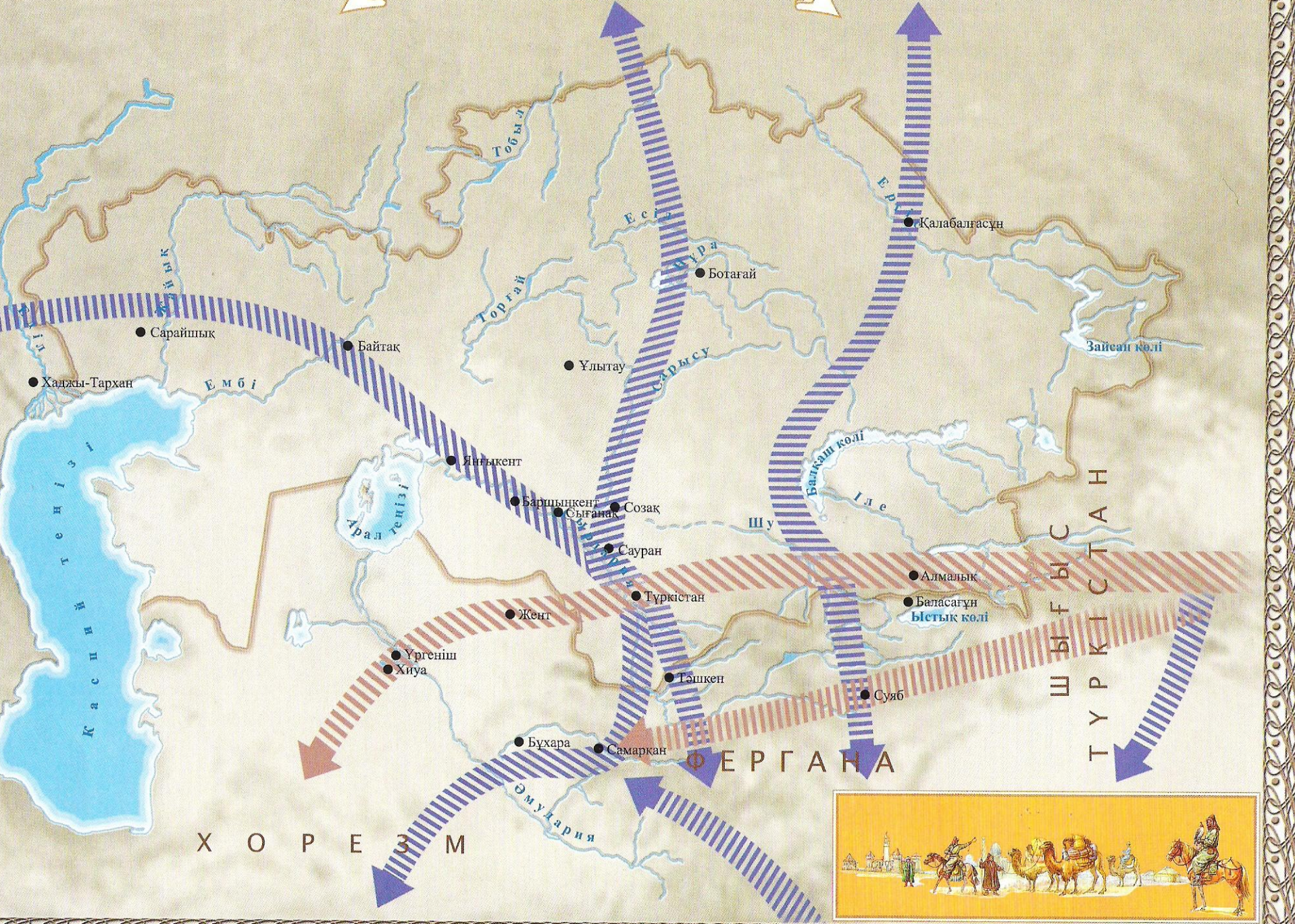
1. Жібек жолының «Ұлы» деп аталуы, тармақтары;

II топ

2. Жібектің жасалу уақыты мен айырбас саудаға түскен мерзімі;

III топ

3. Жібек жолының тарихи маңызы

<i>Тараз қаласынан</i>	<i>Византия шеберлері жасаған құмыралар табылған</i>
<i>Талғар, Испиджаб, Отырар қалаларынан</i>	<i>Қытайдың фарфордан жасалған ыдыстары табылған</i>
<i>Кедер қаласынан</i>	<i>X-XI ғасырларда пенджикентте жасалған биші қыздың ағаш мүсіні табылған</i>
<i>Тараз, Баласағұн, Испиджаб қалаларынан әр түрлі діни нанымдарға байланысты ғимараттар қалдығы табылған.</i>	

Ұлы Жібек жолының тарихи маңызы

- *Ұлы Жібек жолында пайда болған қалалардың түркі тілдес*
- *ру-тайпалардың отырықшылануына*
- *пайдасы тиді;*

- *Отырықшылыққа бейімделген тайпалар егін егіп,*
- *сауда жасап, мал өсірді, т.б.;*

- *Орта ғасырлардағы Тараз, Сайрам, Талғар, Отырар, Түркістан, т.б. қалалардың әлеуметтік-экономикалық дамуына әсер етті.*

“ӨЗ білімді тексер”

Жібектің отаны қай ел?

Жібек қай ғасырда бүкіл Еуразияға әйгілі болды?

Жібек Жолының басы қай аймақтан басталады?

Алғаш рет қай ғасырда қытай жібегі Батыстағы елдерге жеткізілген?

Халықаралық сауда жолының бойымен қолда өсірілетін мәдени өсімдіктер ішінде қандай түрлері сатылған?

Жібек сатуда Қытай мемлекетімен бәсекеге түскен ел

Жібек сауда жолы арқылы ерте кезден көп елге тараған қазірге дейін базарда сатылатын көкөніс түрі қалай аталады?

Созды тіліндегі қолжазба Жібек Жолы арқылы жеткізіліп, осы кезге дейін сақтаулы тұрған ел?

Византия шеберлерінің қолынан шыққан тамаша күміс құмыралар табылған қала?

Жібек Жолының халықаралық қарым-қатынас жағынан дами бастаған кезеңі?

Қытай императоры У-Дидің б.з.д. 138 ж. Жібек Жолы арқылы Батыс елдеріне жіберген елшілігі қашан қайтып оралды?

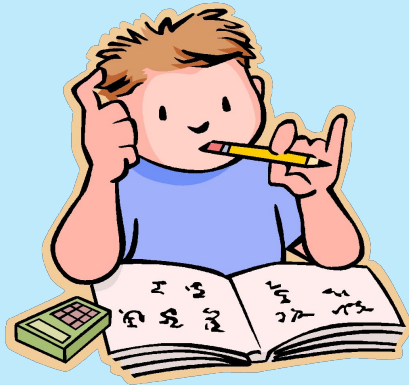
Алғашқы кезде сауда жолында елшіліктер арасында ақша, құнды сыйлық орнына жүрген аса бағалы тауар?

Ұлы Жібек Жолының Шығысқа шығатын негізгі қақпасы?

Ұлы Жібек Жолы қатынасының әлсірей бастауына әсер еткен басты оқиға?

МЕНИҢ ТҮЙГЕНІМ

Сабақ маған ұнады, себебі:

Сабақтан үйренгенім...

Үйге тапсырма:

- Қосымша деректерді оқып келу, картамен жұмыс.*
- Мәтін соңындағы сұрақтарға жауап беру.*

